

LÁZI DOMBI KARÁCSONY

◆ A LÁZI DOMBI KULTURÁLIS EGYESÜLET KIADVÁNYA ◆ 2014. DECEMBER ◆

Kedves Olvasó!

Minden évben vannak évfordulóink, amikre büszkén vagy talán szégyenkezve, örömmel vagy szomorúan, csodálattal vagy meghatottsággal gondolunk.

Hírességek halálára, születésére, világméretű eseményekre vagy helyi történésekre való emlékezés: mind-mind alkalmat adnak arra, hogy átgondoljuk a múltat, összevegyük a jelennel és talán tanulva belőlük, a jövőnket jobbító tettekre szánjuk el magunkat.

Csak néhányat említek a számtalan esemény közül: a hadvezér és költő Zrínyi Miklós 350 éve halt meg; 200 éve született az építész zseni Ybl Miklós, a rézöntő Gábor Áron, a zene-szerző Egressy Béni; az „Ember tragédiája” írója, Madách Imre 150 éve halt meg, az utolsó magyar polihisztor, Herman Ottó 100 éve, a tragikus sorsú költő, Radnóti Miklós 70 éve hunyt el.

500 éve volt a Dózsa-féle parasztfelkelés, 100 éve robbant ki az I. nagy világháború, 70 éve volt a magyarországi holokauszt, 25 éve omlott le a berlini fal.

Számtalan születés és alkotás, majd pusztítás és halál.

Karácsony felé közeledve ez a sorrend megfordul.

A bennünk lévő önző szokásoknak meg kell halnia, el kell pusztítanunk, le kell bontanunk a magunk köré épített irigység és közöny falát, majd ezzel a lendülettel – lelkiülettel kell megalkotnunk, megépítenünk szívünkben azt a jászolt, fekhelyet, ahol Karácsonykor valóban megszülethet az Élet Ura. Akkor együtt énekelhetjük Gárdonyi Gézával: „Fel nagy öröme! ma született...”

Áldott ünnepeket kívánok!

Berecz András

Babits Mihály: Karácsonyi ének

Mért fekszel jászolban, ég királya?
Visszasírsz az éhes barikára.
Zenghetnél, lenghetnél angyalok közt:
mégis itt rídogálsz, állatok közt.

Bölcs bocik szájának langy fuvalma
jobb tán mint csillag-úr szele volna?
Jobb talán a puha széna-alom,
mint a magas égi birodalom?

Istálló párája, jobb az neked,
mint gazdag nárdusok és kenetek?
Lábadhoz tömjén hullt és arany hullt:
kezed csak bús anyád melléért nyúlt...

Becsesnek láttad te e földi test
koldusruháját, hogy fölvetted ezt?
s nem vélted rossznak a zord életet?
te, kiről zengjük, hogy megszületett!

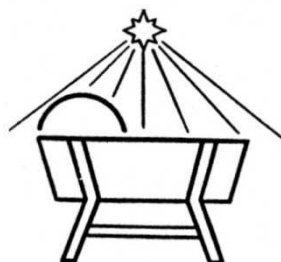
Szeress hát minket is, koldusokat!
Lelkünkben gyújts pici gyertyát sokat.
Csengess éjünkön át, s csillantsd elénk
törékeny játékunkat, a reményt.

Gárdonyi Géza: Fel nagy öröme!

Fel nagy öröme, ma született,
Aki után a Föld epedett.
Mária karján égi a lény,
Isteni kisded szűznek ölén.
Egyszerű pásztor, jöjj közelebb,
Nézd a te édes Istenedet!

Nem ragyogó fény közt nyugoszik,
Bársonyos ágya nincs neki itt,
Csak ez a szalma, koldusi hely,
Rá meleget a marha lehel.
Egyszerű pásztor, térdeden állj,
Mert ez az égi, s földi király!

Glória (zeng) Betlehem mezején,
Éjet elúzi mennyei fény;
Angyali rendek hirdetik őt,
Az egyedül szent Üdvözítőt.
Egyszerű pásztor, arcra borulj,
Lélekben éledj és megújulj!

Zákeus

Advent első vasárnapján. Lukács evangéliuma 19:1-10.

Jézus jeruzsálemi bevonulása előtti utolsó állomás: Jerikóba érkezett. Jerikó a különleges mikroklímájával fűszernövény termesztéséről volt híres. A római birodalom határvárosa volt kelet felé. Itt mentek át fontos kereskedelmi útvonalak Arábiába, Távol-keletre.

Zákeus itt volt fővámszedő, dúsgazdag ember. A történetben az a meglepő, hogy Lukács róla mondja, hogy "Szerette volna látni, hogy ki az a Jézus". Ezért mindent megtesz. Nem áll az útszélére a várakozó tömegbe. Lukács megjegyzi, hogy kistermetű volt. Így nem láthatta volna Jézust szemtől szembe. Ezért mászik fel egy vadfügefára. Már vágyott arra, hogy Jézussal szemtől szembe találkozzon. Zákeus előkészületéből azt látjuk, hogy már nagyon várta Jézust. A történetből az derül ki, hogy ott, akkor Jerikóban Zákeus volt az, aki várta Jézust. Ez a vágyakozás nem pusztán kíváncsiság, hanem teljes egzisztenciáját érintő vágyakozás. Érezte, hogy az emberek megvetik, félnek tőle, távol tartják tőle magukat, mert ő a római hatalom embere. Nekik szedeti az adót, hiszen az adó beszedési jogát ő bérelte a rómaiaktól Jerikóban, melyet alkalmazottakon keresztül szedett be. Dús gazdag ember volt, akit kortársai, megvetnek, vallási értelemben bűnös embernek tartanak. Ettől a megbélyegző tehertől szeretett volna már megszabadulni. Ezért várta Jézust. Érezte, tudta, hogy csak ő szabadíthatja meg bűnös terhétől. Ezért tesz meg mindent, hogy láthassa Jézust. Félreteszi a rangjából, gazdagságából fakadó emberi büszkeséget. Kész volt a Jézussal való találkozásra. Elhatározta, hogy leszámol meggyűlölt életével és újat kezd. Ehhez az új kezdéshez kellett néki Jézus szabadítása, szüksége volt rá, hogy Jézus rá találjon. Ezért szólítja meg őt Jézus, mikor a fa alá ér: "Zákeus! Szállj le hamar a fáról, mert ma a te házádnál kell megszállnom! Ekkor sietve leszállt és örömmel befogadta." A történetből kitűnik, hogy a sokaság, akik ott voltak, a rosszállását, elégedetlenségét és megvetését fejezte ki. Így zúgolódtak: "Bűnös embernél szállt meg!" Ezzel a kijelentéssel magát Jézust is bűnösnek kiáltják ki!

A történet ezek után Zákeus házánál folytatódik. Valószínű, hogy a sokaság Jézust tovább kíséri egészen Zákeus házáig. Zákeus ott várja őt. A sokaság hallhatta, amint Zákeusból feltör a mély emberi bűnvallás: "Uram, íme vagyonom felét a szegényeknek adom, és ha valakitől valamit kizsaroltam a négyszeresét adom vissza neki!"

Ezzel a kijelentésével a meggyűlölt, bűnösnek tartott dúsgazdag ember megszabadult nyomasztó terhétől.

Jót tett a szegényekkel, akiktől nem volt mit elvenniük, mert nem volt miből kereskedniük, hogy vámot fizessenek. A fél vagyonrészből minden szegény ember részesült. Nem csupán egy tál meleg karácsonyi látványosan kiosztott étel gyanánt, vagy egy alkalmi segélycsomag erejéig terjedt Zákeus jótékonykodása, hanem minden szegény ott Jerikóban lehetőséget kapott arra, hogy nehéz életén változtasson. A vagyon másik része pedig rámehetett a bűnvalló kártérítésére.

A kizsarolt pénzt négyszeresen fizette vissza. A törvény előírása szerint a kizsarolt rész visszafizetése mellett húsz százalék kártérítést kellett volna csak megfizetni. Ezzel a kijelentéssel Zákeus magára vette a törvény szerinti ítéletes büntetést. Ekkor szólal meg Jézus: "Ma lett üdvössége ennek a háznak, mivel hogy ő is Ábrahám fia. Mert az Emberfia azért jött, hogy megkeresse és megtartsa az elveszettet."

Zákeus ezek után szeretett emberként, testvérként élhette napjait. A jeruzsálemi keresztyén közösségben éli további életét. A Krisztussal való találkozás új értelmet adott életének, mely az örökélet útján vezette őt tovább.

Testvérem! Te várod-e Jézust úgy, mint Zákeus tette? Érzed-e szükségét annak, hogy meg kellene változnia eddigi életednek? Kívánom, hogy Te is találkozzál Krisztussal, hogy életed az örökélet útján haladjon tovább. Ady Endre élete is a vele való találkozás során nyert új értelmet. A kiégett nagyvilági léha életet élő beteg emberből a Jézussal való találkozás következtében új ember lett, aki a csúcsai református gyülekezet megbecsült presbitereként tért az örökélet útjára. Erről így vall „Az Úr érkezése” című versében.

*Mikor elhagytak,
Mikor a lelkem roskadozva vittem,
Csöndesen és váratlanul
Átölelt az Isten.*

*Nem harsonával,
Hanem jött néma, igaz öleléssel,
Nem jött szép, tüzes nappalon
De háborus éjjel.*

*És megvakultak
Hiú szemeim. Meghalt ifjuságom,
De őt, a fényest, nagyszerűt,
Mindörökre látom.*

Legyen az adventi ünnep alkalom számunkra, hogy találkozzunk a hozzánk érkező Megváltóval!

Gueth Péter Csaba lelkipásztor

Az ajándékozó jelenlétében

Az evangéliumban olvashatunk két vakról, akik Jézus után mennek és kiáltják „Uram, Dávid fia, könyörülj rajtunk!” De Jézus nem áll meg nekik és nem gyógyítja meg őket azonnal. Ők kitartanak és elmennek vele egészen Jézus otthonáig. Egész biztosan csetlenek-botlanak, hiszen nem ismerik az utat, ahova Jézus megy. Talán vannak, akik segítenek nekik, de akkor sem lehetett könnyű Jézust vakon követni az úton. Hazatérve bemennek Jézus után a házba. Nem tágítanak mellőle, pedig lehet, hívatlan vendégek ők. Vakokat annak idején nem vártak a tanítványiskolákba. Ők mégis bíznak a Mester irgalmában. Jézus megkérdezi őket: „Hiszitek, hogy meg tudom tenni?” „Igen Uram, hisszük!” – felelik fáradtan az úttól, de lelkesen, hogy már van, aki szóba áll velük. „Legyen hitetetek szerint!” – hangzik el a gyógyító szó, és valóban, a két vak visszanyeri látását. Végül még egy furcsa kérése van az Úrnak: „Vigyázzatok, senki meg ne tudja!” Lehet ezt eltitkolni? Vak voltam és látok! A kérést talán nem értik, vagy nem akarják érteni és mindenhol elhíresztelik a látók (?), mi történt. Megújult földi látásuktól talán nem látják ugyanis a lényegét. Nem a csoda, az ajándék a fontos, hanem az ajándékozó és az ő kérése. Ezt sajnos, akkor ott nem látták meg. Emiatt Jézus nem mehetett aztán az emberek közé, mert mindenki csak a csodát, az ajándékot akarta tőle, és nem őt magát és a tanítását befogadni.

Ebben az adventi történetben a várakozás beteljesedik: „Mert szememmel láttam az Üdvözítőt, akit küldtéll!” Karácsonyra készülve mi is ezt szeretnénk megélni: hogy meglássuk őt, akit eddig talán nem láttunk, hogy ne csak földi szemmel tekintsünk az ajándékokra, hanem mindig tekintsünk az ajándékozóra is, akitől az életet kaptuk. Igen, az élet megjelent, mi láttuk őt és hisszük, hogy az életünk nem lehet olyan, mint annak előtte, hogy hallottunk róla.

A Szűz Mária Neve Plébánia hirdetései

December 18. csütörtök

6.00 Rorate hajnali mise – Kaposzserdahely

December 21. vasárnap

18.00 Karácsonyi muzsika koncert – Kaposzserdahely

December 24. szerda

22.00 Éjféli mise – Kaposzserdahely

24.00 Éjféli mise – Donner (Kaposvár)

December 25. csütörtök

11.00 Ünnepi szentmise – Szenna (műv.ház)

12.00 Ünnepi szentmise – Kaposzserdahely

Talán még nem beszélünk róla, vagy már éppen látjuk a titkot, amit őriznünk kell, hogy együtt lehetünk a fájdalmas Édesanyával, Máriával a jászolnál és a kereszt tövében. Talán még csetlünk-botlunk az úton, de már a Mester után megyünk, olykor felkiáltva: „Hol vagy Isten?” A karácsonyi éjben megcsendül az ének és az angyalok összegyűjtenek minket a Mester otthonába.

Aztán együtt indulunk tovább, nem haraggal, ha várakoztat minket az Úr és nem teljesíti azonnal kéréseinket. Nem keresünk már mást csak az ő közelségét, de már tudjuk, hogy ő szeret minket. Lássuk meg a jászol mellett a lényegét, hagyjunk időt a csendre és az imádságra és ajándékozzuk meg egymást és az Üdvözítőt a jelenlétünkkel!

Boldog Karácsonyt kívánok mindenkinek!

Szeretettel: *Kálmán atya*

December 26. péntek

10.00 Ünnepi szentmise – Zselickisfalud

11.00 Ünnepi szentmise – Szilvássz.márton

December 28. Szt. Család vasárnap

11.00 Szenna

12.00 Kaposzserdahely

Január 1. Szűz Mária, Isten anyja (Parancsolt ünnep)

12.00 Ünnepi szentmise – Kaposzserdahely

Honlap: www.kaposzserdahely.plebania.hu

Itt van az ősz, itt van újra

Óvodánkból, közel 35 év óvodapedagógusi munka után az idén ősszel, nyugdíjba ment Horváth Józsefné kolléganőnk. A nyári szünet nagyon hamar elrepült, és szeptemberben ismét 2 vegyes csoporttal kezdtük meg a nevelési évet. 42 vidám, mosolygós és olykor síró kisgyermek jár az óvodába. Szeretnénk, ha az óvodába járó gyermekek derűsen, jókedvűen töltenék mindennapjaikat, ezért igyekeztünk a programjainkat úgy tervezni, hogy élmény legyen minden kisgyermek számára. Pedagógiai munkánkat az elmúlt évekhez hasonlóan segíti logopédus, gyógy testnevelő, gyógytornász, fejlesztő pedagógus. Heti két alkalommal, népi gyermekjátékokkal ismerkedhetnek az óvodások Czigány Tamás néptánc pedagógus vezetésével.

Őszi-téli programok, népszokások

Az idei enyhe ősz, sok sétára, kirándulásra adott lehetőséget óvodásainkkal. Célunk volt az őszi erdő megfigyelése, termések gyűjtése. Az őszi termés sarok kialakítása. Október hónap a szüret ideje. Idén óvodánkban ismerkedhettek meg a gyerekek a szőlő szüret élményével, hangulatával. A nyílt nap keretében a szülők által hozott szőlőből, személyes tapasztalattal élhették át a szőlőtaposást, mustkészítést. Nagy élmény volt nekik a szüreti játszóház. Szőlőt készítettünk só-liszt gyurmából, színeztünk, a nagyokkal üvegre festettünk szüreti képet. Lehetett levélképet készíteni és dióhéjból kis csónakot vitorlával. Mondókáztunk, daloltunk, körjátékot játszottunk és nagyon sok szőlőt ettünk.

Iskolánkról

A Szennai Fekete László Általános Iskolában a 2014/15-ös tanévet 170 fő tanulólétszámmal kezdtük.

A nyár folyamán az iskola épületében karbantartási munkákat nem végeztünk, csak tisztasági meszelések voltak. Az ősszel az önkormányzat újjáépíttette a balesetveszélyessé vált, hátsó udvarra vezető lépcsőt.

Szeptember második felében kezdődött a Herman Ottó Emlékévhöz kötődő projektünk. Több előadót hívtunk, tanulóink változatos egyéni és csapatversenyeken mérhették össze tudásukat. Iskolánk aulájában kiállítást szerveztünk.

Október végére elkészült a Zselic Tehetséggondozó Közalapítvány finanszírozásával a tetőtérben egy új terem és egy kicsi foglalkoztató helyiség. Ezzel lehetővé vált a differenciált foglalkozásszervezés. A termék berendezéséhez Szenna Község Önkormányzata vásárolta a bútorokat.

Az idősek napján, mint minden évben a kicsik szeretettel köszöntötték a szép korúakat, ezzel nagy örömet szerezve nekik.

A már hagyománnyá vált tökfesztiválunk, november 6-án került megrendezésre. Idén is nagyon szép alkotások születtek. A szülők is aktívan részt vettek a tökfaragásban, a gyerekek pedig ügyesen vájták ki kanállal a tökmagot. Majd a megfáradt sereg örömmel kóstolta a szülők által készített „tökös” ételeket, italokat. Sötétedés után a tök-lámpások kivilágítva, óvodánk udvarán dicsérték a szorgos kezek munkáját. *Köszönjük a szülők támogatását!*

Óvodásainkra télen is nagyon sok program vár. Reméljük, hogy idén is ellátogat hozzánk a Mikulás. A gyerekek a Falumúzeumban találkozhatnak Miklós püspökkel. December 12-én a Luca napi hagyományokat, népszokásokat elevenítjük fel. Szeretettel várjuk az iskolából érkező Betlehemes gyermekeket, akik minden évben visszatérnek hozzánk és játékkal, énekeikkel elénk varázsolják a Szent este történetét. Adventi nyílt hetünkön várjuk óvodánkba a szülőket, hogy részt vegyenek készülődésünkben, ünnepvárásunkban. A rászoruló családoknak, mint minden évben, idén is ruha gyűjtést szervezünk. A gyerekeket lelkileg felkészítjük, ráhangoljuk az ünnep bensőséges hangulatára. A faluban Betlehemet állítottunk, ezzel is kívánunk békés boldog Karácsonyt!

a Szennai Fekete László óvoda apraja-nagyja

A Szeged-Szena Testvériskolai kapcsolat keretein belül közös Balaton-felvidéki táborozáson és szennai programon vettek részt hátrányos helyzetű tanulóink. A csongrádi megyeszékhely egyházi iskolájának növendékeivel jó baráti kapcsolatok alakultak ki.

A Határtalanul pályázat keretein belül támogatást nyert iskolánk a 7. osztályos tanulók 5 napos erdélyi körútjának finanszírozására. A kirándulás 2015 áprilisában lesz.

A Zselic Alapfokú Művészeti Iskolánkban tovább bővült a tanulók létszáma. A négy telephelyen közel 340 tanuló veszi igénybe a művészeti képzést. Táncosaink és zenészeink lelkesen készültek a Szennai Hurkafesztiválra. Az iskola apraja-nagyja mutatta meg tudását és szereplésével megörvendeztette a helyieket és a látogatókat.

Iskolánk dolgozói nevében is szeretettel kívánok mindenkinek boldog békés Karácsonyi ünnepeket!

Bendi Tiborné

Családok a XXI. században

A család jelenleg is átalakulóban van, hagyományos formáit fokozatosan újak váltják fel. Ma a legtöbben a klasszikus családot tartják ideálisnak: apa, anya, egy gyerek. Ezt sokan magasabb rendűnek ítélik, mint az egyszülős formát, a többgenerációs vagy a sokgyerekes nagycsaládokat. Statisztikák szerint szinte minden második gyermek testvér nélkül nő fel, és ritka a kettőnél több gyermeket vállaló család. Két generációt egy fedél alatt ma már alig lehet találni, ezzel szemben megnövekedett az egyedülállók és a gyermektelen párok száma. Sok családnak meg kell küzdenie a válással és esetenként az azt követő újabb családalapítással. Ebben a helyzetben a gyermekeknek a legnehezebb feldolgozni szüleik házasságának felbomlását.

A régi nagy létszámú családokban, ha az anyának kis időre távol kellett lennie gyermekétől, akkor helyét átvette az idősebb lánytestvér vagy a nagymama. A mai kis létszámú családokban a gyerekek kapcsolatteremtő lehetőségei lényegében a szülőkre korlátozódnak. A gyermeknevelés évszázadokon keresztül a nő feladata volt, a mai modern családban a demokratikus módon megvalósuló családmodell figyelhető meg. A nők igyekeznek egyenrangú pozíciót betölteni a férfakkal. A nők gyakori munkavállalása miatt, a férfiak is egyre jobban kiveszik részüket a házimunkából, a gyermeknevelésből. A hagyományos férfi-női szerepkörök teljesen megváltoztak, s a családtagok egyre nagyobb szerepbizonytalansággal küzdenek. A gyermekeknek is több beleszólása van a családi életbe, és több szabadsággal bírnak, mint régebben. A nők munkába állása csökkentette a gyermekekkel töltött időt, ami a gyerekek rovására megy. De az sem szerencsésebb, ha az egyik fél munkanélkülivé válik, mert ezt az egész család megsínyli, ugyanis Magyarországon még nem jellemző, hogy egy kereset elég lenne egy család fenntartásához. A súlyos anyagi gondokkal küzdő család pedig nem töltheti be hiánytalanul funkcióit. A szociális és megélhetési problémákkal küzdő családok nem képesek megfelelő anyagi, tárgyi, kulturális, erkölcsi és pszichés feltételeket teremteni gyermekeik számára. A problémák súlya alatt nem tudja biztosítani a megértést, szeretetet, támogatást, és a mindennapokban felmerülő konfliktusokat sem képesek feloldani, tovább görgetve azt maguk előtt. A családi védőháló megbomlik és már nehezen, vagy nem lesz képes megvédeni gyermekeit az értékromboló hatásoktól. Segítségre szorulnak, amelynek számos lehetősége sem bizonyul ma elégségesnek és hatékonynak, amit a veszélyeztetett gyermekek számának növekedése is mutat.

A mai magyar társadalom sajnos kevésbé érzékeny a felbomló, vagy már felbomlott családok gondjai iránt, amíg a krízishelyzet be nem következik. Az intézményi segítségnyújtás, csak ez után következik. Ennek egyik lehetősége a gyermekek állami gondozásba kerülése. Szennában lakásotthoni rendszerbe kerülnek azok a gyerekek, akik valamilyen okból nem élhetnek vér szerinti családjukkal.

A lakásotthon, olyan 8-12 gyermek elhelyezését biztosító gyermekotthon, ahol a gyermekek családi körülmények között, lehetőleg családi házban nevelkednek. Ezeknek az otthonoknak a feladata, hogy a gyerekek életkorának, élethelyzetének, fejlődési szükségleteinek megfelelő, minél inkább családszerű ellátást biztosítson, amely egyben lehetőséget ad a speciális szükségletek kielégítésére, a lemaradások pótlására, a praktikus készségek elsajátítására, az érzelmi biztonság, állandóság megtapasztalására. Hasonlóan a családi élethez a gyermekek az életkoruknak megfelelően kiveszik részüket a házimunkából, kertészkednek, rendet tartanak maguk körül. A testvérkapcsolatokhoz hasonlóan kialakulnak bizonyos kötődések a kisebb-nagyobb gyerekek között, segítik egymást. A közös programok során megtanulják az egymás mellett élés szabályait.

A gyermekotthonban dolgozó felnőttekkel a gyermekek bizonyos fokú érzelmi kötődést alakítanak ki, ami alapvetően nem pótolja a szülők hiányát. A lakásotthon ugyan családias jellegű, de mégis egy mesterségesen létrehozott intézmény. A családfő szerepét a lakásotthon vezetője tölti be. Az intézményes keret megköveteli az adminisztrációt, amely családban nem fordul elő. Nem vérségi kapcsolatokon nyugszik a szerkezete, az intimitás teljesen más formában jelentkezik, mint a családban.

A családi kapcsolatok ideális esetben egy életen át működnek, az érzelmi kötelékek összetartják a családtagokat. Az állam gondoskodása a huszonegyedik életévig tarthat. Ezután csak az erős, személyes kötődések maradnak fenn egy-egy fiatal és a lakásotthon munkatársai között. Mi azon szerencsések közé tartozunk, akik részesei lehetünk ennek az örömnak, hiszen korábbi gondozottjaink közül többen is rendszeresen megkeresnek bennünket és fontos számukra ezeknek a szálaknak az ápolása. Ekkor kap megerősítést az ember, hogy mégis csak érdemes ezt a munkát végezni.

Békés, jókedvű ünnepet kívánok a lakásotthon minden lakója és dolgozója nevében!

Maku Márta

Zongoralecke

Van egy kis termecske, szobácska a művelődési házban, amin megosztóznak többen is, de van benne egy újonnan beszerzett csodaszép, fekete, fényes politúrozású, nagyon jó minőségű, szép hangú pianínó, vagyis egy szűk helyekre való zongora.

A tavalyi év 7 kis zongorista növendéke az iskola igazgatójának jóvoltából kapta ezt a gyönyörű hangszert, szorgalmas, eredményes és szívet melengető munkájuk elismeréseként, hogy sokkal jobb feltételek mellett tanulhassanak. Nagyon szeretnek rajta játszani! Májusban már Kaposváron is felléptek a Megyei Művészeti Iskolák közös bemutatkozó hangversenyén.

Az idei tanévet már 10 gyermek kezdte meg a zongora tanszakon, hamarosan részt is vehettek néhányan az Idősek köszöntésén.

A Kerekperec és az Ördögcérna

Hogy micsoda is az Ördögcérna és a Kerekperec? Hohó! Igazán senki sem ismeri. Mert hol ilyenek, hol olyanok. Bámulatosan meg tudnak változni egyik próbáról a másikra: ha akarják, olyanok, mint egy sereg felbőszített méhecske, máskor, mint a kezes bárányok. Most leginkább egy nyüzsgő, szorgalmas hangyabolyra hasonlítanak, ahogy készülnek a közelgő fellépésekre.

Alig kezdődött meg a tanév, a Kerekpereces lányok a moldvai csángók táncait mutatták meg a Szennai Skanzen Szent Mihály napi közönségének. A Juhos együttes muzsikájára sokunk örömeire közösen ropták a látogatók és a viseletbe öltözött gyerekek. A mindennapi feladataink mellett, ami a dél alföldi tájegység táncainak elsajátítását jelenti, új koreográfiával készülünk a karácsonyi műsorra is.

Karácsonyi műsor

Idén is a művészeti iskola növendékei adják a karácsonyi műsort, mely **december 19-én, pénteken** kerül megrendezésre a kultúrházban.

A jobbára alsós gyerekek heti 3 napon jöhetnek órára, sok-sok délutáni elfoglaltságuk mellett nagy igyekezettel foglalkoznak a klasszikus zenélés alapjaival. Kifejezetten szeretik a négykezes zongorázást, ami a kamarazenélés alapja, hisz ketten együtt szólaltatnak meg egy egész művet, 4 kézzel előadva. De más hangszerrel is tudnak együtt zenélni, pl. hegedűvel. Új a repertoárban a nemrég alakult kamarakórus zongorakíséretének ellátása, ami komoly feladat, hamarosan debütálnak ezzel is. Sok nevetés, öröm forrása az együtt muzsikálás. Türelemmel gyakorolgatnak egy-egy nehezebb részt, hogy az is gördülékenyen simuljon bele a könnyebb ütemek közé. Közelgő fellépésünk december 21-én lesz Kaposszerdahelyen, a karácsonyi koncerten.

Nagy Gabriella, zongoratanár

Az Ördögcérna apró táncosai a legszerencsésebbek közé tartoznak. Az ebédet próbáról próbára Tamás bácsi meséje segíti megemészteni a jóllakott táncos gyerekeknek. Síp-pal-dobbal-dudával, bábbal varázsoljuk őket a népmese világába. E kultúr-szieszta után a népi játékokkal és a magyar néptánc alapjaival ismerkednek a gyerek. Ha tehettük, a meleg őszi napokon a Skanzenben tartottuk a táncpróbáinkat, ahol mindig szívesen láttak minket. Ebben a varázslatos környezetben valóban öröm volt a játék: a kisleányok koszorúval a fejükön, a legénykéek botkardot forgatva énekeltek a juhoknak. A közel 30 főből álló csoport az idei Hurkafesztiválon is bemutatkozott és természetesen az ünnepi műsoron is részt vesz. Betlehemes játékunkkal az óvodások adventi hetét ékesítjük majd.

György-Horváth Emese

A nagy érdeklődésre való tekintettel ebben az évben is két előadást szervezünk: **16.00 és 17.30 órai kezdettel.**

Jó lenne, ha minél többen meg tudnák nézni iskolánk műsorát, amellyel békés, meghitt ünnepeket szeretnénk kívánni mindenkinek!

A Művészeti Iskola Tanárai

Szennai Ifipont

Szeretettel vár minden kedves gyermeket a Szennai Ifjúsági pont 2014. december 24-én, szerdán 10.00 és 17.00 között a Jézuska váró klubba. Lehetőség van mozizni, társasjátékozni, esetleg idén egy utolsót focizni a sportcsarnokban. A mozi várhatóan kora délután kezdődik, a pontos időpontot a Művelődési Ház ajtaján fogom kifüggeszteni.

Érdeklődni az alábbi telefonszámon lehet: +36-30/93-59-186. Áldott ünnepeket! *Farkas Gergely ifjúsági pont vezető*

Népzeneiséink

Iskolánkban jelenleg 110 gyermek tanul népzeneét: népi ének, citera, hegedű, brácsa és furulya tanszakon Szennában és két kaposvári telephelyünkön (Lorántffy Zsuzsanna Református Általános Iskola és Gimnázium, Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium). Tanulóink szép eredményeket értek el idén is az áprilisban Szennában rendezett „Hajlik a meggyfa” Regionális Népdaléneklési és Népzenei Versenyen. Ezüst, arany és kiemelt arany minősítéseket kaptak.

Januárban indítottuk el gyermektáncház sorozatunkat a Szennai Skanzennel közös szervezésben. Itt a gyerekek tanáraink segítségével húzzák a talpalávalót társaiknak. Így tényleges funkciójában tanulják meg használni az órákon tanultakat. Novemberben már a 4. alkalommal jöttünk össze a Skanzenben, ahol teával, kaláccsal vártak minket és a gyerekek által hozott sütemények is hozzájárultak a jó hangulathoz.

Jelenleg a karácsonyi műsorra készülünk, amit december 19-én pénteken, 16.00 és 17.30 órai kezdettel mutatunk be a szennai Művelődési Házban. Mindenkit szeretettel várunk és boldog Karácsonyt kívánunk a népzene oktatók és növendékek nevében:

Karácsony Tamásné Bajzik Éva

Néptáncról, Horváth Tibor tollából

A 2014-es év ismét sok sikert és elismerést hozott csoportjainknak. A Csiperkések, a mostani 3. osztály, Budapesten szerepelhettek az Országos Néptánc antológián, ahol koreográfusi nívódíjjal jutalmazták a „Hamm bekaplak” című előadást. Az országban összesen 6 koreográfia kapott ilyen elismerést.

Áprilisban a Zselic és Hajadonna csoportjainkkal meghívást kaptunk az Országos Táncművészeti Találkozóra Budapestre, a Papp László Sportaréna-ba. A szennai csapatok közreműködőként népviseletben táncolták végig a napot a szekszárdi, komlói, mohácsi csapatokkal együtt. Egy gyermek lakodalmast játszottunk el 250-300 gyermekkel az aprók bálján, ahol Horváth Zalán volt a vőlegény és egy szekszárdi kislány, Csongrádi Réka volt a menyasszony. A nagyszerű ceremónia mester, vőfély Czigány Tamás volt. A régió táncait tanítottuk. Éva és én szennai ugrózt, csárdást, frisst, Csárli kanásztáncot. Gyermkeink gyönyörű viseletekben pompáztak. Több tízezer láthatnak minket. Rengetegen fényképezkedtek a szennaiakkal. Hatalmas felejthetetlen élmény volt gyermekeinknek ez a nap.

Az előző tanév végén mindegyik csapatunkkal részt vettünk a megyei néptáncversenyen, ahol a Csiperke a Kányafi a Hajadonna és a Zselic csoportunkkal is arany oklevelet szereztünk. A Csiperkével és a Zseliccel a megyei döntőn is részt vettünk Siófokon. Innen egyből a balatonboglári Méta Fesztiválra mentünk tovább a Hajadonnával és a Zseliccel.

A Méta Fesztivál ismét fantasztikus hangulatban telt. Idén nem mi lettünk a pünkösdi király és királyné, de egymást követő 2 évig büszkén viseltük ezt a címet. A fesztiválon a Hajadonnával a „Meszesen túl” című szilágysági koreográfiával a „B” korcsoportban 1. helyezést, a Zseliccel a „C” korcsoportban a „Fösvény legény” című műsorral szintén első helyezést értünk el. A Zseliccel a kapható maximum 150 pontból 149-et mutatott fel a zsűri. Azt az örömvöltést, ami a felmutatott pontok után elhagyta az együttes környezetét, mindenkinek hallani kellett volna....máig a fejemben él.

A Zseliccel részt vettünk a Pápán megrendezett országos ifjúsági néptánc fesztiválon is, ahol a „Bújócska” című vízvári és a „Fösvény legény” koreográfiát adtuk elő. Mindkettő nagyon jól sikerült és sok dicséretet kaptunk a nagynevű zsűritől. Ezen a fesztiválon sok nagynevű néptánc műhelyt, sok jó koreográfiát láthattunk, melyből az együttes tagjai is sokat tanulhattak. Nagy élmény volt a táncház és az ingyenes éjszakai fürdőzés is.

Az új idei tanévet mindjárt jó néhány fellépéssel kezdtük, Zselickisfaludon, Kaposmérőben és a Kaposvári Állattenyésztési napokon. A Hajadonna és a Zselic koreográfiáiból válogatva teljesítettük ezeket a fél-háromnegyed órás műsorokat. Mindenhol pillanatok alatt megtelt a nézőtér a két együttes szívet melengető lelkes műsora láttán.

A következő műsorunk a szennai Hurka fesztiválon volt, ahol a művészeti iskola minden néptánc csoportja fellépett. Mindegyik csoport nagyon ügyesen, szépen táncolt a közönség nagy megelégedésére, csodálatára. Némely esetben a színpad kicsinek bizonyult, vagy mi voltunk túl sokan....

A 2014-es év vége felé is van még kötelességünk. Egyrészt a minden évben felejthetetlen élményt nyújtó karácsonyi műsor, melyre lázasan készül az egész művészeti iskola, valamint a Zselic Táncegyüttes december 20-ra a Somogy megyei néptánc antológiára is kapott meghívást.

Terveink: A következő félévben a kivételes tehetségű gyermekekkel -külön próbákon- országos tanulmányi versenyre készülünk, mely idén szóló tánc verseny lesz. Mindegyik csoportunkkal készülünk az Együd Árpád megyei versenyre, valamint két csoporttal a Tóth Ferenc koreográfia versenyre.

Az idén a Felszállott a páva televíziós műsor gyermekeknek lett meghirdetve, melyre egy gyermek csoporttal szeretnénk nevezni (Ez valószínűleg csiperkésekből és kányafisokból fog összetevődni.).

A balatonboglári Méta fesztiválra jövőre is célunk eljutni.

Horváth Tibor

Emlékezzünk eleinkről!

A Nagy Háború nyomai

Az I. világháború 100 évvel ezelőtt, 1914-ben tört ki. Ez egy olyan háború volt, ahová Magyarország nem önszántából, hanem az Osztrák-Magyar Monarchia részeként, önálló külpolitikával nem rendelkezve lépett be. Ebben a háborúban a magyar katonák négy fronton harcoltak: a szerb, az olasz, a keleti, azaz a galíciai és orosz fronton, valamint a román fronton.

A világháború magyar mérlege minden tekintetben rendkívül súlyos volt. A közös hadseregben a háború négy éve alatt mintegy négymillió magyar katona harcolt, ebből elesett több mint 600 ezer, a sebesültek és hadifoglyok száma összességében elérte a másfél millió főt. Mindez azt jelentette, hogy a tényleges katonai szolgálatot töltötteknek több mint fele hősi halált halt, megsebesült vagy fogságba esett.

A polgári lakosságot is mérhetetlen szenvedés sújtotta.

A világháború következményei ismertek: Az Osztrák-Magyar Monarchia széthullott, Magyarország területének 2/3 részét elvesztette és a világ egyetlen olyan országává tették a nagyhatalmak, mely önmagával határos. Bármerre indulunk, a határ túloldalán magyarlakta területre érkezünk. A békediktátum következtében több mint 3 millió magyar került határainkon kívül.

Az I. világháború kitörésének 100. évfordulója jó alkalom arra, hogy egy kicsit körbenézzünk, szűkebb környezetünkben milyen nyomot hagyott a Nagy Háború. Sok évvel ezelőtt néhai Zóka Attilától kaptam egy tablót a szennai hősökről.

Ez sarkallt arra, hogy egy kicsit utánajárjak a tablón szereplőknek: kik voltak ők? ki hol harcolt? ki hol esett el? ki jött haza? kik azok, akik hiányoznak a tablóról, de harcoltak a különböző frontokon?

Októberben egy kiállítás nyílt a kultúrházban, mely emléket állított a szennai hősöknek és bemutatta Polgár Zsigmond hadifotós a többségében az istragói légitámasz-ponton készített képeit.

A szennaiak fontosnak tartották, hogy hőseik emléke ne vesszen el. 1922. október 6-án avatták fel az I. világháborús hősi emlékművet, mely nem jelenlegi helyén, hanem a református templom előtt állt. Szabó János akkori református lelkész azzal adta át Zóka János községi bírónak az emlékművet, hogy őrizze meg, vigyázzon rá, mert ez egy kincs, egy élő tilalomfa, amely ott áll a templom előtt időtlen időnkig hirdelve a magyar dicsőséget és ébren tartva a magyar vitézséget.

Krénuszné Tóth Erzsébet

„Bolond, ki földre rogyván fölkél és újra lépked...”

E sorok írója, Radnóti Miklós 70 éve halt meg a Győr melletti Abdán, munkaszolgálatosként.

Erőltetett menet. Ez okozta halálát, s ez is a címe annak a versnek, amit utolsó verseinek egyikeként jegyzett fel noteszébe.

Tetszik nekem ez a vers, belém ivódott, szívemből szól. Talán azért, mert nyolcadikosként büntetésből kellett megtanulnom, talán azért, mert állandó küzdésre, optimizmusra, a lehetetlennek tűnő helyzetek megoldására sarkall. De mégis leginkább azért, mert minden nehézség ellenére erre buzdít:

...Ne menj tovább, barátom, kiálts rám! s fölkelek!”

Berecz András

Bolond, ki földre rogyván fölkél és újra lépked,
s vándorló fájdalomként mozdít bokát és tétred,
de mégis útnak indul, mint akit szárny emel,
s hiába hívja árok, maradni úgyse mer,
s ha kérdezed, miért nem? még visszaszól talán,
hogy várja őt az asszony s egy bölcsebb, szép halál.
Pedig bolond a jámbor, mert ott az otthonok
fölött régóta már csak a perzselt szél forog,
hanyattfeküdt a házfal, eltört a szilvafa,
és félelemtől bolyhos a honni éjszaka.
Ó, hogyha hinni tudnám: nemcsak szívemben hordom
mindazt, mit érdemes még, s van visszatérni otthon;
ha volna még! s mint egykor a régi hús verandán
a béke méhe zöngne, míg hűl a szilvalekvár,
s nyárvégi csönd napozna az álmos kerteken,
a lomb között gyümölcsök ringnának meztelen,
és Fanni várna szökén a rőt sövény előtt,
s árnyékot írna lassan a lassu délelőtt,
de hisz lehet talán még! a hold ma oly kerek!
Ne menj tovább, barátom, kiálts rám! s fölkelek!

Őszel beköltözött a természet az iskolába

(2014. szeptember-október: Herman Ottó projekt az iskolában)

100 éve halt meg Herman Ottó. Iskolánkban négy hetes projekt keretében elevenítettük fel munkáinak szellemét. A projekt megnyitó után lázas munkálkodásba kezdett minden gyerek, hogy megteremtsük azt a kis erdei jelenetet, ami megidézi Herman Ottó természethez való viszonyát: rajz órákon erdei állatok készültek különféle technikával, magyar órákon Herman Ottó írásaival ismerkedtek a gyerekek és készítettek illusztrációkat, a sportcsarnokban pedig pókhálót szőttünk minden fellelhető kötélből, hogy otthont teremtsünk az óriáspókoknak. Az ifipontosok Farkas Gergő segítségével még Herman Ottót is megelevenítették. Mások Herman Ottó munkáiból készültek a csapatverseny keretében, hogy az utolsó napon majd beszámoljanak a zsűri és az egész diákság előtt tudásukról. A levelező verseny az elmélyülni szándékozó gyerekeknek adott lehetőséget kutakodni, az alkotó pályázatok kicsiknek, nagyoknak alkalmat teremtettek a természettel való foglalkozásra. Az aulában folyamatosan népesült be az erdőrészlet a gyerekek által rajzolt állatokkal.

Délutánonként meghívott előadók bővítették az ismerteket Herman Ottóval kapcsolatos tudományterületekről. Hallhattunk Szász Sándortól Herman Ottóról és a madárvonulások kutatásáról, Stepán Katától a pásztor és betyárballadáról, Lukács Róbertől Magyarország emblematikus madarairól, Aranyos Sándortól a pásztor életről, Pintér Andrásról a madárvédelemről, Csivincsik Ágnesről az állattartás szabályairól, Őszi Zoltántól a somogyi föld kincseiről és Buzsáki Anikótól az erdőket veszélyeztető tényezőkről és az erdővédelemről. A gyerekek első kézből szerzett ismeretekhez juthattak a mindennapi gyakorlat és kutatások területéről. Köszönjük minden előadónak, hogy időt és figyelmet áldozott nekünk!

Néhány szó Herman Ottóról

(Brezsnóbánya, 1835. jún. 26. - Budapest, 1914. dec. 27.)

Magyar természetkutató, zoológus, néprajzkutató, régész és politikus. Az utolsó magyar polihisztor, a madarak atyjának nevezték. Nem volt diplomája, de önszorgalmának köszönhetően korának egyik jelentős természettudósa lett. Írt a halászatról, állattartásról, a filoxéra járvány veszélyeiről, nevéhez fűződik a barlangkutatás kezdete, ősember nyomára bukkant Miskolc környékén, megalapította az Állatvédő Egyesületet, valamint a Madártani Intézet elődjét.

Gyorsan elrepült a négy hét, melynek megkoronázásaként egy teljes napon át, 6 állomáson ötletes feladatokon, játékokon és kísérleteken keresztül foglalkozhattak a gyerekek a pedagógusok segítségével a madarakkal és etetésükkel, a pókokkal és a pókhálószővésével, azokkal a fizikai jelenségekkel, melyek az élővilág működését is megvilágítják, a hazai vizekben élő halfajokkal, és Herman Ottó egyik különös kutatásán keresztül a bajuszviseletekkel. A gyerekek szemmel láthatóan jól érezték magukat és észre sem vették mennyi mindent megtanultak a világról.

Ebéd után a szép őszi napsütésben kirándultunk a falu körül kijelölt tanösvényen, melynek táblái megismertették a gyerekeket a környék természeti értékeivel és a szennai néphagyomány egyes elemeivel. Szép túra volt, jól elfáradtunk a végére.

A következő héten hirdettük ki a versenyek, pályázatok eredményeit. A helyezettek az oklevél mellé különböző kirándulásokra szóló utalványokat, könyveket, jelvényeket és csokit kaptak. Egy kis jutalom minden pályázónak jutott!

Köszönjük a segítséget a jutalmazáshoz a fenntartó önkormányzatoknak, Maku Mártinak, Sebestény Nórának és Szendefy Juditnak.

Balogh Erika

Egyik legnépszerűbb műve „A madarak hasznáról és káráról” című könyv, amelyet lenyűgöző rajzai díszítik.

Herman Ottó élete, személye, munkamódszere, hazaszeretete a mai napig példaként szolgálhat számunkra.

Emlékezzünk rá, tanuljunk tőle!

Írásomat ajánlom a Szennai Skanzen létrehozóinak, a 10 éve elhunyt L. Szabó Tündének, valamint Knézy Juditnak.

A Szennai Skanzen múltja, jelen és jövője

„Nem az az igazi feladat, hogy meglássuk, amit még senki nem látott, hanem az, hogy olyat gondoljunk, amit még senki nem gondolt arról, amit egyébként mindenki lát.” Arthur Schopenhauer német filozófus gondolatai úgy gondolom, összecsengnek a Szennai Skanzen jövőjével és az ökomúzeumi fejlesztési lehetőségével. Hiszen egy érdekes környezetben található egy érdekes múzeumot. A feladat egyszerűnek tűnhet, kihozni belőle azt, ami benne van. De mégis, mi mindent rejteget a Múzeum nem létező kalapja?

Az 1960-1970-es években Somogy megye népi építészeti szempontból kiemelkedő építményeinek a megmentése lebegett L. Szabó Tünde és Knézy Judit szeme előtt. A munka az építmények múltjára, jelenére és jövőre fókuszált, de együtt járt az érintett települések rendezési terveinek elkészítésével is. Az 1980-1990-es években Csepinszky Mária, Sási János munkájának köszönhetően, a Múzeum feladatának nemcsak Szenna és Zselic örökségének megőrzését tekintette, hanem a lakosság identitásának építését is. Így egy egész generáció nőtt fel a Múzeumban, sőt számos visszaemlékezést hallgattam meg az intézmény előtt álló tömött buszokról. Az ezzel folyamatosan haladó, valamint az ezt követő szakszerű muzeológiai munka alapozta meg az áttelepített építmények korszerű megőrzését, a műtárgyak szakszerű kezelését. De ahogy Vigh Annamária, az Emberi Erőforrások Minisztériuma Közgűjteményi Főosztály vezetője is írja, „mivel a múzeum egy élő szövet, amely elválaszthatatlan az őt tápláló, és ezáltal folyamatos válaszadásra kényszerítő társadalmi közegtől, csak azzal szimbiózisban tud kiteljesedni és fejlődni”. A múzeum környezete az évek alatt átalakult, így a Szennai Skanzennek sincs más hátra, minthogy tekintsen a jövő felé és táplálkozzon a múltból, a jelenünkért.

Mik azok a momentumok, amikre a megálmodók, valamint az építők már felhívták a szakma, a társadalom, a fenntartó figyelmét? Vegyünk számba néhány pontot, és vizsgáljuk meg a lehetőségeket, amikre felépíthető egy korszerű fejlesztés, egy 21. századi múzeum kialakítása.

Az ökomúzeumi fejlesztését már L. Szabó Tünde 1972-ben, és Winkler Ferenc 1989-ben is felvetette. De mégis mi ez az ökomúzeum? Alapja a múzeum és természeti, társadalmi környezetének kapcsolatában rejlik, vagyis a kultúra és a földrajzi terület teljességét tükrözi, összekapcsolva azokat az emberi tevékenységekkel. Az egész világon a helyben megőrzött – Szenna esetében a református templom és a parókia-épületek körül alakítják ki az ilyen típusú közgyűjteményeket. Számos olyan felvetés ismert, ami az ökomúzeumi meghatározást az „öko” előtag klasszikus értelmezésével azonosítja, vagyis a hagyományos agrárkultúra bemutatását. A másik álláspont viszont a közösségi múzeum felé mutat. Nos, ez az utóbbi a szennai közgyűjtemény jövője.

A legelső tanulmánytervben azt a célt tűzték ki, hogy az intézmény bemutassa Belső-Somogy és Zselic épített és szellemi örökségét. Ha megvizsgáljuk ezt a két táji csoportot

„Somogyországban”, akkor jól látható, hogy a megye több mint felét lefedik, több kistérséget ölelnek fel, sőt a járási határokat is túllépi. Szenna településtől dél, dél-nyugat, nyugat irányba kiindulva egy közigazgatásilag, társadalmilag, gazdaságilag, kulturálisan homogén tömb található, mely elsősorban a Zselic területét foglalja magába. A Zselic kapujaként számon tartott község az említett táji csoportok első közigazgatási egysége. Szennának és a múzeumnak ebben a zónában (Belső-Somogy, Zselic, Sziget-vidék, Drávaszögi magyar lakta falvak) kiemelt szerepet kell vállalnia. Nemcsak azért, mert a múzeumoknak a 21. században kulturális, szórakoztató központokként kiemelt feladatuk van a kortárs társadalmi, gazdasági problémák megoldásában, hanem a megye ritka tájházi hálózatából adódóan is. Hiszen a Dél-Dunántúl egyetlen olyan intézménye, ahol az épített örökség, és a közösségi kulturális vonások egyszerre mutathatók be. Úgy gondolom, mindezekből kiindulva, egy szakmai szolgáltatóként kell fellépnie, ezzel segítve az önkormányzatok valamint a civil szféra kulturális feltáró kezdeményezéseit. Ezen munkájával továbbá kutatási eredményeinek bemutatásával hozzájárulhat a turisztikai desztináció, a kistérségi turizmus fejlesztéséhez, különböző szolgáltató csoportokkal, attrakciókkal együttműködésben.

De mi kell mindehhez? Fejlesztés! A múzeum szakszemélyzetével és Salamon Gyula polgármester úrral egy fejlesztési tervet készítettünk. Ebben nemcsak szennai ház, somogyi iskola, kültéri kemence és pihenőhely kapott helyet, hanem új parkoló, bejárati épület is, amiben a község számára étterem, szatócsbolt, a múzeum számára raktár kap helyet. Sőt, elindítjuk Szenna község helytörténeti kiállításához is a gyűjtéseket. Erre a feladatra az új működési engedély is lehetőséget biztosít, hiszen 2013 novemberétől már nem közérdekű gyűjtemény a Szennai Skanzen, hanem területi múzeum, helytörténeti és néprajzi szakmúzeumi feladatokkal.

A célok eléréséhez egyetlen dologra van szükség: munkára, munkára és munkára. A múzeum régi, új személyzete ebben a legnagyobb partner! A kiváló sütő, főző asszonyok, a nagyszerű kertészeti tudományokkal megáldott kolléganők, a sokoldalú karbantartók mind hozzájárultak az elmúlt két év eredményeihez. Hiszen nélkülük, akik minden nap közvetlenül találkoznak a látogatókkal, akik reggeltől-estig a múzeumban dolgoznak, sőt olykor a vezetőség különleges kívánságait is tökéletesen kielégítették, egy-egy hirtelen jött csoport alkalmával, nem értünk volna el sikereket. Mindehhez hozzájárultak a szennai együttműködő partnerek, és természetesen az Önkormányzat. Az elmúlt két év eredménye, hogy több mint 4200 látogatóval növeltük meg a múzeum látogatottságát!

A jövőre teljesen optimistán tekintek. De nem azért, mert soha nem voltam pesszimista, hanem azért, mert a 2013-tól folyamatosan csiszolódó, kovácsolódó szennai múzeumi csapat, beleértve ebbe mindenkit, aki eddig hozzájárult a Szennai Skanzen munkájához, időről időre egyre érettebb lesz.

Köszönöm elsősorban a kollégák munkáját, másodsorban pedig Szenna lakosságának a segítségét. Ezzel a cikkel kívánok áldott, boldog Karácsonyt, és boldog Új évet mindenkinek!

Aranyos Sándor

Színészpálánták

Az idei tanév több szennai iskolásnak is debreceni diákként kezdődött. Múlt tavasszal ugyanis kilencen sikeresen felvételiztek a Csiky Gergely Színház által másorra tűzött „Légy jó mindhalálig” című musical szereplőválogatásán, így a Zselic Művészeti Iskola jó hangú, táncoslábú gyerekeiből áll össze Nyilas Misi diáktársainak a fele.

A hírhedt Böszörményit Horváth Zalán, a rosszcson Sanyikát – Nyilas Misi kis tanítványát – György-Horváth Zente alakítja. Szót kap még Patak Palkó, Krénusz Álmos, Nagy Zoltán, Nagy Bálint, Patak Mihály, mint fő bajkeverők.

A tánc- és énekkart Sugár Levente koldusfiúként, György-Horváth Anna hol angyalként, hol ifjú hölgyként erősíti.

A szereplőket a színház kulisszatitkairól kérdeztük:

1. Mi számodra a legérdekesebb a színházban?

Zente: A jelmezek és a zsinórpadrás.

Misi: A süllyesztő és a zenekari árok.

Levente: Az előadás. Az első koreográfia.

Bálint: A zenekari árok, a jelmezek.

Anna: A zenekari árok.

Palkó: A zsinórpadrás

Zalán: Minden tetszett, de legjobban a nagyszínpad, ahol később a stúdió után próbáltunk.

Zoli: A fejlett technika és a sok híres ember, pl. Hüse Csaba, Puskás Peti, Czene Zsófi és még sokan mások.

Álmos: Az, amikor először próbáltunk a nagyszínpadon és láttam, hogy milyen a színpad mögött.

2. Mennyi idő kellett a megtanuláshoz?

Zente: Két próbaidőszak is volt, nekem a másodikban kicsivel több dolgom volt a szerepem miatt.

Misi: A nyári táborban tanultuk meg a nagyját.

Levente: Körülbelül két hónap volt rá, de még a főpróba is kellett.

Bálint: Sok, de jó volt!

Anna: Nyáron, az első próbán a táncos részeket raktuk össze, szeptemberben pedig mindent készre gyakoroltunk.

Palkó: Nem sok.

Zalán: A szöveg már az első héten ment, míg az egész színdarabot 3-5 hónapig tartott megtanulni.

Zoli: Körülbelül egy hónap kellett hozzá, hogy meg tudjuk tanulni. Ha már fáradtunk, akkor azzal biztattak mindenkit, hogy ha megtanuljuk, színészek leszünk, nem amatőrök.

Álmos: A próbaidőszak nagyjából egy hónapig tartott, ekkor nagyon intenzívek voltak a próbák. Nyár elején volt egy hét, amikor kiderült, pontosan ki melyik szerepet fogja kapni.

3. Nem túl fárasztó, hogyan bírod mellette a sulit?

Zente: Bírom a sulit is, szeptemberben pár óra alatt kellett több napi tananyagot bepótolni.

Misi: Nem fárasztó, de néha elfelejtem bepótolni a házit.

Levente: A színházi napokon a nagyapámnál vagyok és amíg nincs színház, csinálom a házit.

Bálint: Nem. Sokat nem hiányoztam és mindent bepótoltam.

Anna: Sokkal fárasztóbb, sokkal nehezebb és sokkal jobb, mint a sulit! 😊

Palkó: Nem nagyon. Az elején sokat kellett pótolni.

Zalán: A sulit az nagyon fárasztó mellette, de a színház az pöpec.

Zoli: Nehéz dolog, de meg lehet szokni. Az iskola már keményebb dió. Az elején voltak ingadozások, de most már jobb.

Álmos: A próbaidőszakban kicsit nehezen ment visszarázódni a suliba, ekkor pár rosszabb jegy is becsúszott, de az előadások mellett azért lehet tanulni.

4. Voltak-e baki az előadáson, hogyan javítottál?

Zente: Sűgni eddig még nem kellett nekem...

Misi: Persze hogy voltak!

Levente: Volt, de már nem nagyon emlékszem rájuk.

Bálint: Volt, de nem vette észre senki. Úgyesen javítottam.

Anna: Volt, de remélem csak én vettem észre.

Palkó: Egyszer.

Zalán: Voltak bakik, de egyszer se sikerült senkinek se kijavítani, kivéve a Beninek, aki a főszereplőt játssza.

Zoli: Persze. Mindenkinek biztos, hogy voltak apróbb hibái, amelyek a nézők számára nem voltak észrevehetőek. Csak olyan volt, hogy bal lábbal léptem jobb helyett, meg ilyenek.

Álmos: Volt egy-kettő kisebb malőr, de ezeket javítottam. Általában lépések szoktak lenni ezek a hibák, amik egy-két előadás után már eltűntek.

5. Álmodtál-e arról, hogy a színpadon vagy?

Zente: Nem.

Misi: Nem.

Levente: Még nem, de igyekszem!

Bálint: Igen.

Anna: A színházról már álmodtam, a nézőtérén volt az előadás.

Palkó: Nem.

Zalán: Álmodtam róla, mert mindig csodáltam a színészeket és olyan akartam lenni, mint ők.

Zoli: Nem még.

Álmos: Gondolni se merem, hogy valaha színházban fogok játszani, ezért is nagyon örültem, amikor bekerültem.

További jó tanulást és szereplést kívánunk és köszönjük, hogy öregbítitek iskolánk hírnevét!

FIGYELEM!!! Bérletszünetes előadások: december 26. 15 óra, január 27. 14 óra

Egy kis olvasnivaló

Fekete István: Karácsony éjjel

A konyhából behallatszott a tűz pattogása, de aztán betették az ajtót s a kocsmában csend lett. A bádog lámpaernyő karimája némán hajlongott a repedezett gerendán, és amint a láng megbillent, mintha valaki sóhajtott volna.

Az ablakok arcán csendesen szivárgott a cseppé hűlt pára, az ajtókilincs ferdén állt, mintha valaki be akarna jönni s a székek úgy álltak az asztalok mellett, mintha fáradt karjukkal szívesen az asztalra könyököltek volna.

A kilincs bólintott, az ajtó óvatosan kinyílt. Egy ember jött be, aztán egy asszony. Vállukon hó.

- Jó estét.

- Jó estét - bólintott Zimányi -, esik?

- Esik.

- Hová?

- Palánkra. Oda várnak bennünket, karácsonyra.

Persze, karácsony van. Régi karácsonyok villantak fel Zimányi emlékei között, de aztán hamar elhamvadtak, elfáradtak...

A kocsmáros odaállt a vándorok elé.

- Mi kellene?

- Csak pihennénk, ha szabad.

Az asszony fáradtan felnézett.

- Kenyeret kérnénk. Pénzért.

Zimányi megfogta a kocsmáros kabátját.

- Adjon szalonnát is... karácsony van.

Gondolkodó csend lett. A vándorok előtt egy kis vörös mókus ült az asztalon, és a kenyérhéjat eszegette. Okos, fekete szemével körülnézett.

- Szelíd?

- Mint a gyerek.

Zimányi felkelt, nehézkesen odament az asztalhoz, és megsimogatta a mókust.

- Nem adja el?

- El nem adom, csak úgy odaadom. Jobb dolga lesz...

Zimányi pénzt tett az asztalra.

- Egyedül vagyok... eljátszogatok vele... ez lesz az én karácsonyom...

Diót hozatott a kocsmárossal, s a mókus észre sem vette, amikor gazdáik elköszöntenek.

Zimányi hazaindult. Zsebre rakta a diót és a mókust is.

- Ehetsz útközben is, ha akarsz.

Lassan lépegetett hazafelé. Az út, mint a bársony. Botja nem koppant, arcára hópehely esett. A falu végén kis erdő s az erdőn túl Zimányi háza. Jó lenne, ha várakozó lámpás intene belőle, de nincs már senkije.

Nem nagy a hó, mégis nehéz a járás, az erdő fái között álmos köd ül. Megállt, botjával a hóra ütött.

- Milyen puha, akár a párna. Hideg sincs.

Azzal leültek az árok mellett. Megcsörrentek a diók, a mókus kiugrott a zsebből és felszaladt az öregember vállára.

- Ne csiklandozz, te, csak egy kicsit pihenek.

A mókus leugrott a földre. A hónap szabadság szaga volt. Az erdei csend susogni kezdett s az ágak ugrásra ingerelték. Az árokparton bodzafa állt és ijedten ébredt fel, amikor a mókus végigszaladt rajta.

- Mit akarsz?

- Szállást keresek. Az ember elaludt és én elsöktem... nem tudod, hol találnék szállást?

- Eredj a Bükkhöz.

A mókus átlendült az öreg bükk alsó ágára.

- Azt mondta a Bodza, hogy te adsz nekem szállást.

- Nem adok. Nincs, de ha lenne, se adnék.

- Majd ad más.

De nem adott a Kőrös se, a Cser se. Csak az öreg Tölgy mondta meg kereken.

- Nem szabad! Ne kérdezd, miért, nem szabad.

Zimányi ekkor már mélyen aludt az árokparton. Azt álmodta, hogy egy hideg kéz nyúl a kabátja alá, de nem a pénztárcáját, a szívét keresi.

Arca sárga lett, feje előrebukott a kínban, hogy megmozduljon, de nem tudott.

A kis mókus ekkor ért oda. Felugrott az öregember vállára és lerázta magáról a havat, az öreg nyakába.

Erre már felébredt Zimányi. Mélyet lélegzett, aztán tántorogva felállt. De mi ez a hideg a nyakánál? Odayúlt és eszébe jutott a mókus.

- Hát te ébresztettél fel, te? Bizony jó, hogy felébresztettél...

Megkereste botját és lassan lépegetve elindult hazafelé. Zsebében megcsörrentek a diók, s amikor otthon meggyújtotta a lámpát, körülvették a régi bútorok.

A mókus az ágy karfájára ugrott, leült elgondolkodva, mert ő sem tudta, hogy mért nem kapott szállást a fák-tól. Nem tudta, hogy Zimányinak szíve és zsebe mindig nyitva volt szegénynek, vándornak, mindenkinek, s az ilyen embernek nem lehet elhagyatottan, árokparton meghalni.

Nézte egymást ember és mókus. A kályhában halkán dúdolt a szél, a felhőket elkergette, aztán nagy csend és nagy békeség lett kint és bent.

Aludt az öregember és aludt a kis mókus karácsony éjszakáján.